

Tel 08-135000 (12)
08-135225 291

Fax till Maria Abrahamsson SD 10517 stkl
För synpunkter/kommentarer enligt överenskommelse
per telefon 70-02 / MVB

Kan man alltid lita på Sveriges domstolsväsen?

Bevis 13

Skälig misstanke finns att vänskapskorruption och särbehandling förekommer vid våra domstolar. Denna svårsmälta situation skyddas av rättsordningen.

En rättskraftig dom är rättsapparaten slutprodukt sedan domstolens ledamöter bedömt anförda bevis och yrkanden samt övervägt aktualiserade rättsfrågor.

För att ett domslut skall upplevas korrekt och rättfärdigt är det oerhört viktigt att domstolens ledamöter är strikt oberoende och objektiva samt att domskälen formuleras klart och oförvitligt. Överklagas domen är det lika viktigt att hovrätten redovisar sina egna, förhoppningsvis väl överlagda domskäl. Emellertid är det idag tillåtet för hovrätterna att avge en så kallad "blank fastställelse" och enbart hänvisa till tingsrättens motivering. Därmed blir kvalitetskontrollen bara en chimär. Den som är befogad missnöjd med domen kan ju ha svårt att befria sig från misstanken att den blanka domen från överinstansen tillgripits för att skyla över att tingsrätten avgivit en "lämplighetsdom" med hänsyn till lokala eller andra intressen. Måhända kollegiala.

I synnerhet är en domstolstvist mot **advokat** av särskilt känslig natur. Advokaten måste ju enligt rättegångsreglerna instämmas vid den tingsrätt på den ort där denne har sin hemvist och kanske sin dagliga gärning. Inte sällan är det så att advokaten under några år fullgjort sin tingsmeritering vid samma domstol för att sedan upptas som ledamot av Sveriges Advokatsamfund. Förmodligen är den instämde advokaten även medlem i regionens intresseförening för jurister, advokater och domare.

Även om rätten skulle kunna besättas med ledamöter som endast perifert har hört talas om advokaten ifråga, torde domstolen likväl inte kunna undgå att ha för ögonen att en dom som går advokaten emot, med stor sannolikhet riskerar äventyra juristkollegans framtida utkomst och näringsverksamhet på orten. Dessutom är ju advokaten en statligt auktoriserad rättstjänare och i princip myndighetsperson. Advokaten har alltså alla trumf på hand. - Bättre då stjälpna en okänd Svensson!

I detta hänseende är nuvarande jävs- och domarregler ingen som helst garanti för en objektiv, neutral och korrekt likabehandling av parterna. Särskilt inte som överrätterna enligt Rättegångsbalken tillåts avge "blanka domar". Och rättens ledamöter kan bestå av unga juristadepter under ordförandeskap av en auktoritär avdelningschef. Egentligen är endast domareden den bristfälliga kvalitetssäkring som finns i rättsväsendet. Mänskligt sett torde domarreglerna knappast vara mer avhållande från försyndelser, än förbuden i Brottsbalken förhindrar någon att begå brott.

Det är sannerligen värt att notera att ingen vanlig klient och uppdragsgivare har fått rätt mot ifrågasatt försumlig eller illojal advokat i svensk domstol sedan år 1887, dvs det år då Sveriges Advokatsamfund bildades. Något enstaka undantag bekräftar regeln. Likväl har åtskilliga uppdragsgivare haft starka skäl att gå till domstol. Inte sällan med stöd av förtroendeingivande rättsutredningar. Vem kan tro att det aldrig förekommit att även advokater tagit mutor eller på otillbörligt sätt låtit sig påverkas - mer eller mindre långtgående av uppdragsgivarens motpart? Sådant händer ju bland representanter från andra yrkesgrupper.

Några exempel ur rättvisans annaler:

1. *Twistemålet mot advokaten S som bröt sin överenskommelse med uppdragsgivaren, vilseförde densamme och alls icke åberopade det viktigaste avtalsbrottet och bevisen mot avtalskontrahenten trots att advokaten på alla sätt gav sken av sådan processföring. En sakkunnig professor och två jurister utredde ärendet och fann att advokaten varit vårdslös och var skadeståndsskyldig. Domstolen uttalade däremot att advokaten varit skicklig och*

omsorgsfull! Hovrätten gav en blank dom utan egna kommentarer, trots att nytillkomna graverande omständigheter åberopades mot advokaten.

2. Målet mot advokaten G som missat att en ny lagregel införts i familjerätten, vilket medförde stor ekonomisk skada för klienten. Domstolen friade den välrenommerade advokaten från ansvar genom att påstå att det saknades lagstöd. Trots att detta fanns i rikt mått. Hovrätten lämnade en blank dom...

3. Tvisten med advokaten W som påstod sig bara ha varit skrivbiträde då hans slarviga avtalsutformning skadade huvudmannen med miljonbelopp. Domstolen friade från ansvar.

4. Målet mot advokaten K som försummade att begära kvarstad hos motparten trots alarmerande skäl och uppdragsgivarens önskan. Tingsrätten friade från ansvar. Osv...

Låt vara att det bara är en ringa del av det svenska folket som drabbas av den kollegiala särbehandlingen och vänskapsjävet inom rättsväsendet. Men är det inte många nog om ett hundratal familjer drabbas årligen? Uppskattningsvis femtio fall blir domstolstvister årligen. Där utgången är given på förhand - klientens talan lämnas regelmässigt utan bifall.

Förnuftsmässiga, logiska och statistiska överväganden talar för att detta måste vara alarmerande fel. En tvist uppstår ju när två parter har motstridande uppfattning. En byggherre, en mäklare, en arvinge m fl anser sig ha rätt och motparten fel. Och vice versa. Vardera parten har ibland stöd av utredningar, och kärandesidan tänker sig noga för på grund av kostnaderna. Därför blir framgångs- och förluststatistiken för dylika tvister i stort sett fifty-fifty för käranden respektive svaranden i det långa loppet. Är det inte då ytterligt förbryllande att **advokater** har hundraprocentig framgång i tvister med missnöjda klienter? Trots att även de senare biträtts av advokater!

Till och med jämförelser med våra grannländer indikerar att "här ligger en hund begraven". Klienter till ifrågasatta advokater får där bifall i domstol i närmare sextio procent av fallen. I Sverige "noll". I Danmark och Norge finns en anseilig mängd prejudikat från överrätterna. Sverige har i princip "noll" och saknar alltså erforderliga prejudikat när det gäller advokaters rådgivning och plikter i sin betydelsefulla verksamhet. Tilltron till Sveriges rättsväsen blir inte bättre av att Högsta domstolen inte behöver lista de befintliga rättsfall som anses tillräckliga för att inte bevilja prövningstillstånd. En dylik upplysning vore av kvalitets- och anständighetsskäl verkligen motiverad. Men HD vägrar specificera sina avslagsskäl.

Så länge dessa missförhållanden består bör offentlighetsprincipen tillämpas aktivt. Ett tidigt offentliggörande av sakfrågorna med åtföljande media- och expertbevakning kan måhända motverka rättsröta samt i någon mån kvalitetssäkra domsluten. Även om det av hävd anses fel att inte först invänta domstolens utslag.

Rättsapparaten allmänna anseende vårdas bäst om envar medborgare får uppleva en objektiv, rättvis bedömning. Juristdomare och forskare inom juridik deltar sällan i samhällsdebatten. Deras fåtaliga uttalanden kan tyda på att man inte har förkastat den för ett civiliserat samhälle gravt hälsofarliga och förlegade policyn att allmänhetens tilltro till rättssystemet upprätthålls bäst om man förmår dölja rättstjänarnas felsteg och tillkortakommanden. Detta trots att ökande protester från media och allmänhet visar att detta aldrig kan vara en framkomlig väg för rättsapparaten, vars uppgift är att rätt skall vara rätt. Och ingenting annat.

BERTIL BURSTRÖM Ängelholm 2002-01-17

Boarp 1838, 266 91 Munka-Ljungby Tel 0431- 43 32 80
E-mail: bertil.burstrom@alfa.telenordia.se

Reaktion: Ingen. Jag ringde därför upp Maria A.
Hon tyckte att detta är ingen viktig fråga.

Hänvisning till dagens
telefonintervju om
frågan igen

2002-02-20

Ångelholm 2001-10-30

Barbro Hedvall
Ledarredaktionen
DAGENS NYHETER
105 15 STOCKHOLM
08-738 10 00

M.H.
Bertil Burström

Det var med stort intresse jag återigen hörde dig och två andra kvinnor debattera i God morgon, Världen nu i söndags. Jag fäste mig särskilt vid era synpunkter om rättsväsendet.

Förra året inledde jag en livlig debatt i Dagens Industri, Moderna Tider, FiB-Kulturfront m fl om den bristfälliga och egenmäktiga advokattillsynen. Jag riktade även anmärkningar mot domstolarnas tendentiösa handläggning av uppdragsgivares tvister mot en viss grupp juristkollegor. Resultat: Mycket medhåll och många tillskyndare - även från auktoritativt håll som Ekobrottsmyndigheten och TCO. Men inga åtgärder från statsmakten än så länge - betänkandet SOU 1999:31 samlar damm.

Både då och tidigare har jag försökt få in artiklar under DN-debatt. Det är ju detta forum som uppmärksammas av makthavarna. I samtal med redaktör Bergstrand för ett antal år sedan fick jag dock veta att detta spaltutrymme endast är till "för de i samhället som betyder något". Som om inte erfarenhet skulle ha betydelse. Som om icke-kändisar inte skulle ha värdefulla tankar och upplevelser... Låt vara att vi lever i ombudsmanna-Sverige.

Med tanke på dina muntliga insatser sänder jag ett debattinlägg och hoppas att du kan medverka till publicering eller uppföljning. Sänder även kopia av ett brev till Justitiedepartementet i frågan samt ett Pressmeddelande.

Ring mig gärna om ytterligare upplysningar önskas. Jag låter mig gärna "störas".

Med vänliga hälsningar

DAGENS NYHETER.

BARBRO HEDVALL

Bertil Burström
Boarp 1838
266 91 Munka-Ljungby
Tel 0431-43 32 80
Email: bertil.burstrom@alfa.telenordia.se

bil: 1

För 152 47 1112
utgående och retur-
krets kringläst.

Jag ringde BH 20/2-02
kl 11⁰⁰

"Minnet totalt inställt. Skriv
igen så ska jag se vem som kan
..."

Bertil Burström

Från: <barbro.hedvall@dn.se>
Till: <bertil.burstrom@alfa.telenordia.se>
Skickat: den 5 mars 2002 17:47
Ämne: inlägg

Bäste Bertil! Jag läste din artikel, sände den till insändarredaktören, som meddelade att hon inte kunde ta den och inte heller hade tid att korta den. Jag tror nämligen att du skulle ha större möjlighet till publicering om du kortade den till knappt hälften.

Ämnet i sig förefaller mig inte som den mest centrala rättsfrågan men jag inser att du möjligen har en poäng med att det är svårt att vinna mot advokater. Tack för ditt förtroende men vi avstår alltså denna gång från publicering.

Vänliga hälsningar
Barbro Hedvall